

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Avrupa Birliği Bakanı Volkan Bozkır tarafından, Anayasa'nın 98 ve TBMM Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Dr. Murat EMİR
Ankara Milletvekili

Bir ülkenin uluslararası alandaki saygınlığını belirleyen en önemli ölçütlerden biri, dış politikadaki tutarlılığıdır. Bu tutarlılık, bir yandan uluslararası düzeyde karşılaşılan sorunların dayanışmayla hızlı şekilde çözüme kavuşturulmasını diğer yandan ülkeler arasında hem kültürel hem ekonomik birlikteliğe katkı sağlamaktadır. Ülkelerin geleceklerinde de belirleyici bir hale gelen dış politikadaki tutarlılık, ne yazık ki ülkemiz Türkiye açısından sorunlu bir hal almış; Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın yön verdiği dış politikamız tutarsızlıklarla dolu hale gelmiştir.

'Arap Baharı'nın yaşandığı ilk günlerde Libya'ya ilişkin AKP iktidarının izlediği zikzaklı dış politika, komşu ülkelerde yaşanan çatışmalı süreçlerde alınan kararlar ve Rusya gerilimiyle devam ederken, son olarak Avrupa Birliği ile ilişkilerde aynı zikzaklı politikalara şahitlik etmekteyiz. Türkiye'nin 1960'lardan beri en önemli hedeflerinden biri olarak önüne koyduğu Avrupa Birliği ile ortaklaşma politikası süregelen sorunlarına karşın kopmadan devam ediyorken, Suriye'de yaşanan savaşın yol açtığı mülteci akını, Türkiye ile Avrupa Birliği'ni yakınlaştıran önemli sonuçlara yol açmıştı. Türkiye ve Avrupa Birliği konuya ortak çözümler bulmak için çalışmalarına başlamış; bu durum, var olan konunun çözümüyle sınırlı kalmayıp Türkiye-Avrupa Birliği ilişkilerindeki tıkanmaların aşılmasını da gündeme getirmiştir. Bu kapsamda 2013 yılında Recep Tayyip Erdoğan'ın başbakanlığı döneminde, 72 kriter üzerinden varılan ve Türkiye'nin bu kriterleri yerine getirmesi halinde 'vize serbestisi'ni elde etmesiyle sonuçlanacak bir anlaşma imzalanmış; daha sonra ortaya çıkan Suriyeli mülteciler konusu da bu anlaşmaya katkı sunmuş ve ilişkilerde tarihin en yoğun dönemi yaşanmaya başlanmıştı.

Avrupa Birliği ile ilişkiler de 'olumlu' gelişmeler yaşanırken, Cumhurbaşkanı Erdoğan son günlerde, ilişkilerin neredeyse kopmasına yol açacak açıklamalar yapmaktan geri kalmamaktadır. Erdoğan, 6 Mayıs 2016 tarihinde Avrupa Birliği'ne rest çekerek, "Türkiye dört bir yanından terör örgütlerinin ve onlara destekçilerinin saldırısı altındayken, şu anda AB vize için 'Terörle mücadele yasasını değiştireceksiniz' diyor. Siz önce AB Konseyi önünde çadır kuranlara karşı zihniyetinizi niye değiştirmiyorsunuz? Onlara çadır kurduracaksınız, demokrasi için olduğunu söyleyeceksin; bize de vizeyi kaldıracağım şartı şu. Biz yolumuza gidiyoruz, siz de yolunuza gidin" açıklamasını yapmıştır. Erdoğan'ın bu sözlerine karşın kamuoyuna yansıyan bilgilere göre, 2013 yılında imzalanan ardından Ahmet Davutoğlu'nun başbakanlığı döneminde tekrar gözden geçirilerek fikir ayrılığına düşülmeyen 72 kriter arasında söz konusu Terörle Mücadele Yasası'na ilişkin değişiklikler de yer alıyor. 'Vize serbestisi'ni elde edebilmemiz için yapmamız gerekenler arasında "Organize suç ve terörizme ilişkin yasal çerçevenin; Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, AIHM içtihatları, AB müktesebatı ve AB üyesi Devletlerdeki uygulamalarla uyumlu olacak şekilde gözden geçirilip düzenlenmesi ve mahkeme, kolluk kuvvetleri ve güvenlik güçlerinin uygulamalarının kişi güvenliği ve özgürlüğü, adil yargılanma hakkı; ifade, toplanma ve dernek kurma özgürlüğü ile uyumunun sağlanması" de bulunuyor.

Yukarıda da ifade ettiğimiz üzere uluslararası alanda saygınlığın temel ölçütlerinden olan ‘dış politikada tutarlılık’ ilkesini ‘sıfırlayan’ Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye-AB ilişkilerini de ‘sıfırlama’ noktasına getirmiştir. Türkiye’yi demokrasinin temel kurullarını reddederek yöneten anlayışın, AB konusundaki tutumu adeta kumar masasında poker oynandığı görüntüsü vermektedir. Temel hak ve özgürlükler çerçevesinde ‘ortak’ ve ‘partner’ olma amacıyla çıkılan yolda kumar masalarındaki gibi restler çekilmektedir.

Bu bağlamda;

1-) Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın başbakan olduğu dönemde ‘vize serbetsi’ne ilişkin yol haritasını belirleyen ve 72 kriterden oluşan 2013 yılının Aralık ayında Türkiye ile Avrupa Birliği arasında varılan uzlaşıda Terörle Mücadele Yasası’nda değişiklik yapılmasına ilişkin kriter var mıydı? Vardıysa bu kriter gereğince söz konusu yasada nelerin değişmesi öngörülüyordu?

2-) Avrupa Birliği, 72 kriterin dışında son günlerde ek taleplerde mi bulunmuştur ki Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Avrupa Birliği’ne rest niteliğindeki “Biz yolumuza gidiyoruz, siz de yolumuza gidin” açıklamasında bulunmuştur?

3-) AB Bakanı Volkan Bozkır, konuyla ilgili “Vize muafiyetinin terör yasasıyla bir ilgisi yok” yönünde değerlendirmelerde bulunmuş mudur? Bulunmuşsa bu açıklama Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın açıklamalarıyla çelişmekte midir?

4-) Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın AB’ye restinde, özellikle Suriyeli mülteciler konusunda Avrupa Birliği yetkilileriyle yoğun ve sonuç verici çalışmalar yürüten Başbakan Ahmet Davutoğlu ile fikir ayrılığına düşmesinin bir etkisi var mıdır?

5-) Tehlikeli sonuçlar yaratacağı tartışmasız olmasına karşın Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın politika yapmada kullana geldiği ‘dış politikayı iç politika malzemesi yapma’ yönteminin yaşananlarda etkisi var mıdır? Milliyetçi oylara yönelme çabası uğruna Avrupa Birliği’ne yönelik sert söylemlerle iç politikanın tahkim edilmesi mi söz konusudur?